

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om utvidgning av Seitseminen nationalpark

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Propositionen syftar till att Seitseminen nationalpark, som inrättades år 1982 och utvidgades år 1989, ytterligare skall utvidgas genom att ca 380 hektar statsägd mark införlivas i nationalparken. Det gäller huvudsakligen så kallad gammal statsägd mark. Smärre områden har i tiden förvärvats till staten för naturskyddsändamål. Seitseminen nationalpark och det område som föreslås bli införlivat i den ingår i statsrådets beslut om Finlands förslag till nätverket Natura 2000. Den totala arealen av Seitseminen nationalpark uppgår efter utvidgningen till ca 4 550 hektar.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Seitseminen nationalpark i Kuru och Ikalas kommuner inrättades genom lagen den 2 oktober 1981 om avsättande av staten tillhöriga områden till nationalparker och naturparker (674/1981). Nationalparkens areal uppgick då till ca 3 060 ha. Därefter har nationalparken utvidgats genom lagen den 3 februari 1989 om utvidgning av Seitseminen nationalpark (116/1989) så att myrarna Soljastensuot med en areal på ca 900 hektar införlivades i den. Senare har också smärre områden som tidigare varit i privat ägo införlivats i parken med stöd av bemyndigande i naturvårdslag. För närvarande är nationalparkens areal ca 4 170 hektar. De områden som införlivas i parken är huvudsakligen så kallad gammal statsägd mark som inte kan införlivas i parken med stöd av bemyndigandet i lagen.

År 1994 gjordes en internationell utvärdering av läget inom Finlands system med skyddsområden. Den är en del av handlingsprogrammet Parks for Life 1994 – 2002, som lagts upp för nationalparker och andra skyddsområden i Europa. Enligt utvärdering-

en var Finlands nätverk av nationalparker då relativt täckande vad antalet beträffar, men i södra Finland ansågs parkernas arealer alltför små i relation till målen för skyddet, och gränsdragningen var i många fall otillfredsställande. Sedermera har behovet av utvidgning och avgränsningsfrågorna utretts i samband med nätverket Natura 2000, regionplanläggningen och generalplanläggningen samt i samband med Forststyrelsens områdesekologiska planering.

Utvidgningen av Seitseminen nationalpark utreddes dessutom samtidigt som Finlands förslag till nätverket Natura 2000 till Europeiska gemenskapens kommission bereddes. De utvidgningar som ingår i förslaget ingår också i Finlands förslag till nätverket Natura 2000, som statsrådet godkände den 20 augusti 1998. Det område som utvidgningen gäller omfattas dessutom av statsrådets principbeslut den 27 juni 1996 om skydd av gamla skogar, och i regionplanen för Birkaland har det betecknats som skyddsområde.

I detta nu finns inga andra detaljerade planer för ytterligare utvidgning av nationalparken. I statsrådets principbeslut den 23 oktober 2002 om en handlingsplan för att säkerställa biodiversiteten i skogarna i södra Fin-

land, västra delen av Uleåborgs län och sydvästra delen av Lapplands län förutsätts dock att Forststyrelsen mer effektivt beaktar den biologiska diversiteten och effektiviserar inventeringarna och skyddet av områden som har värde med tanke på naturskyddet, bland annat i sådana områden som gränsar till skyddsområdena. De områden som gränsar till Seitseminen nationalpark är sannolikt sådana som avses i principbeslutet och som ännu inte har inventerats. Likaså bör relationen mellan nationalparken och Petäjäjärvi naturskyddsområde, som ligger öster om parken, utredas i ett senare skede.

Seitseminen nationalpark representerar skogsnaturen i södra delen av vattendelarområdet Suomenselkä. Seitseminen karakteriseras av åsar och myrar. Åsarna går i nord-sydlig riktning, och mellan dem ligger vidsträckta myrar och skogar. Mosaiken av skogar, myrar och sjöar i nationalparken bildar miniatyrlandskap som gör den variationsrik både i ekologiskt hänseende och som landskap betraktat. Genom att parken utvidgas blir området mer enhetligt, och samtidigt kan skogarna i större utsträckning fredas permanent.

De områden med vilka nationalparken föreslås bli utvidgad omfattar sammanhängande skogar öster om den nuvarande parken samt några andra smärre områden. De kompletterar på ett betydelsefullt sätt de befintliga skogarna och åsarna i området. Forststyrelsen har redan vidtagit åtgärder i en del av området för att återställa det i naturtillståndet.

Genom att parken utvidgas fullgör Finland bättre sina skyldigheter som medlem i Europeiska gemenskapen i samband med att gemenskapens nätverk Natura 2000 inrättas. Nationalparken jämte det område med vilket parken utvidgas har föreslagits för Europeiska gemenskapernas kommission som ett SCI-område enligt rådets direktiv 92/32/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, nedan habitatdirektivet (*FI0311002 Seitseminen*). Där förekommer sammanlagt nio naturtyper som avses i habitatdirektivets bilaga I samt av de djurarter som nämns i bilaga II utter och flygekorre. Där påträffas dessutom femton fågelarter som nämns i bilaga I till rådets direktiv 79/409/EEG om be-

varande av vilda fåglar, även om området inte har anmälts till kommissionen som ett SPA-område enligt fågeldirektivet.

De områden som utvidgningen gäller består huvudsakligen av så kallad gammal statsägd mark som är i Forststyrelsens besittning. Gränserna för området med vilka nationalparken utvidgas framgår i detalj av den karta som utgör bilaga till lagförslaget och till vilken hänvisas i 1 §.

Enligt övergångsbestämmelserna i 76 § 2 mom. i naturvårdslagen (1096/1996) har fridlysningsstadgandena och fridlysningsbestämmelserna för naturskyddsområden som inrättats innan lagen trädde i kraft förblivit gällande. Fridlysningsbestämmelserna för Seitseminen nationalpark ingår i förordningen den 18 december 1981 om nationalparker och naturparker, som inrättats på staten tillhöriga områden (932/1981). Det finns inte behov av att ändra förordningen i detta sammanhang, och i fortsättningen gäller fridlysningsbestämmelserna i förordningen också det nu aktuellt utvidgningsområdet. Hänvisningsstadgandet i lagförslagets 2 § anger detta.

2. Propositionens verkningar

Seitseminen nationalpark är i Forststyrelsens besittning och vård. Också de områden som föreslås bli införlivade i parken är i Forststyrelsens besittning, vilket innebär att propositionen i praktiken inte har några verkningar i fråga om organisation.

Utvidgningen av nationalparken ökar inte nämnvärt behovet att planera användningen och skötseln av parken, inte heller behövs någon mer omfattande utbyggnad av tjänsterna. Det område som utvidgningen gäller ligger i en avsides del av nationalparken.

3. Beredningen av ärendet

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid miljöministeriet.

Utlåtanden om propositionen har inhämtats av finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, Forststyrelsen, Birkalands miljöcentral, Birkalands förbund, Tavastlands vägdistrikt, Kuru kommun samt Finlands Naturskyddsförbund r.f.

Remissinstanserna ställer sig i princip positiva till att nationalparken utvidgas. Jord- och skogsbruksministeriet anför i sitt utlåtande att bevarandet av naturvärdena i Natura 2000-områden inte förutsätter förbud mot jakt i de områden med vilka nationalparken utvidgas.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om utvidgning av Seitseminen nationalpark

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Utvidgning av nationalparken

Till Seitseminen nationalpark, som inrättades med stöd av lagen om avsättande av staten tillhöriga områden till nationalparker och naturparker (674/81) och som utvidgades genom lagen om utvidgning av Seitseminen nationalpark (116/1989), fogas ca 380 hektar statsägd mark i Kuru kommun. Gränserna för de områden med vilka parken utvidgas har märkts ut med en röd linje på den karta som bifogats lagen.

2 §

Hänvisningsstadgande

Beträffande det område som fogas till nationalparken enligt 1 mom. gäller vad som särskilt bestämts om Seitseminen nationalpark och fridlysningen.

3 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 200 .

Helsingfors den 20 augusti 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Miljöminister *Jan-Erik Enestam*

